

برخی اخبار منتخب اقتصادی از جهان طی هفته منتهی به ۲۰ دی ۱۳۹۸

● طبق گزارش بانک جهانی در رابطه با چشم‌انداز اقتصاد جهان در سال ۲۰۲۰، برآورد می‌شود که رشد اقتصادی جهان در سال ۲۰۱۹ معادل ۲,۴ درصد، برای اقتصادهای پیشرفته ۱,۴ درصد و برای اقتصادهای درحال توسعه و نوظهور ۳,۵ درصد باشد. پیش‌بینی شده است که رشد اقتصادی جهان در سال ۲۰۲۰ معادل ۲,۵ درصد، برای اقتصادهای پیشرفته برابر با ۱,۴ درصد و برای اقتصادهای درحال توسعه و نوظهور هم برابر با ۴,۱ درصد باشد. انتظار می‌رود که در سال ۲۰۲۰، حدود یک سوم از اقتصادهای در حال توسعه و بازارهای نوظهور به علت تضعیف بیش از انتظار صادرات و سرمایه‌گذاری، با افت رشد اقتصادی مواجه شوند. کارشناسان بانک جهانی راهکار افزایش رشد و کاهش فقر در اقتصادهای درحال توسعه و نوظهور را پیگیری اصلاحات ساختاری عنوان کرده و برداشتن گام‌هایی برای بهبود محیط کسب و کار، حاکمیت قانون، مدیریت بدهی و ارتقاء بهره‌وری را برای تحقق رشد پایدار، ضروری می‌دانند. در این گزارش رشد اقتصادی ایران برای سال ۲۰۱۹ حدود منفی ۸,۷ درصد برآورد شده که در مقایسه با رقم برآورد شده قبلی بانک جهانی، حدود ۴ واحد درصد، تضعیف شده است. پیش‌بینی می‌شود رشد اقتصادی ایران بعد از دو سال رکودتورمی (۲۰۱۸ و ۲۰۱۹) در سال ۲۰۲۰ به رشد صفر برسد که کمترین رقم در میان ۱۶ کشور خاورمیانه و شمال آفریقا است.

● اعتماد جوهره حکمرانی خوب است. اعتماد بر بسیاری از تصمیمات روزانه جامعه از تصمیمات خرید کالاها یا خدمات، تا انتخاب یک پرواز هوایی و یا حتی تغییرات رفتاری و پشتیبانی از اصلاحات، اثرگذار است. در یکی از مطالعات اخیر بانک جهانی، الزام پشتیبانی پایدار برای ایجاد تغییرات و اصلاحات را وجود فضای اعتماد عمومی، عنوان کرده است. بدون اعتماد مردم به دولت‌ها، هرگونه اقدام درست برای اصلاحات اقتصادی اثربخش نخواهد بود. ضرورت اعتماد مردم به دولت در زمان بروز بحران‌های طبیعی، بحران‌های اقتصادی و شورش‌های سیاسی، دوچندان می‌شود. ظرفیت دولت‌ها برای مدیریت بحران‌ها و اعمال استراتژی درست و بموقع برای خروج از بحران، اغلب به شرایطی برای بقا و انتخاب مجدد حکومت‌ها هم، تبدیل می‌شود. فقدان اعتماد و یا تضعیف آن، آسیب بزرگی بر جامعه وارد می‌کند و در این میان عدم ارائه اطلاعات صحیح و یا استفاده ابزاری از آمارها و اطلاعات اقتصادی و اجتماعی نادرست برای اهداف سیاسی، چه بسا، ضمن تشدید سلب اعتماد عمومی، موجب افزایش بحران‌ها نیز شود. در تحقیق مشابهی که در رابطه با ارزیابی میزان اعتماد جوامع به بخش‌های گوناگون در ۲۳ کشور پیشرفته و در حال توسعه در سال ۲۰۱۹ انجام شده، به طور میانگین بیشترین اعتماد عموم به متخصصان و دانشمندان با رقم ۶۰ درصد، پزشکان با

رقم ۵۶ درصد و معلمان و اساتید با رقم ۵۲ درصد است و کمترین سطح اعتماد به سیاسیون با رقم ۹ درصد و وزرای دولتی با رقم ۱۲ درصد است.

- خالص سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی ورودی به اقتصاد فیلیپین در ماه اکتبر ۲۰۱۹ با رشد حدود ۳۴ درصدی به ۶۷۲ میلیون دلار رسید که بالاترین رقم جذب شده ماهانه از آوریل سال گذشته تاکنون است. کل سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی ورودی به فیلیپین در سال ۲۰۱۸ بالغ بر ۹,۸ میلیارد دلار و از ابتدای سال ۲۰۱۹ تا پایان اکتبر همین سال بالغ بر ۵,۸ میلیارد دلار بوده است. بیشترین ورودی سرمایه‌گذاری خارجی به این کشور در حوزه‌های املاک و مستغلات، فعالیت‌های صنعتی و حوزه‌های مالی و بیمه از مبادی همچون آمریکا، جمهوری کره و ژاپن است.
- شاخص مدیران خرید صنعت استفاده‌کنندگان آلومینیم در دسامبر ۲۰۱۹ برابر با ۴۹,۸ بود که با توجه به کمتر بودن این رقم از عدد ۵۰، به معنی تضعیف شرایط این صنعت است. اگرچه که رقم ماه دسامبر کمی از میانگین رقم کل سال ۲۰۱۹ یعنی ۴۹,۵، کمی بهتر است ولی صنعت مزبور بدترین شرایط و عملکرد را طی هفت سال گذشته دارا بوده است. افت تقاضای جدید به همراه تضعیف شرایط اقتصاد جهان و عدم قطعیت، از مهم‌ترین عوامل برای تضعیف صنایع آلومینیم است. در سطح منطقه‌ای، تولید این صنعت در آسیا همچنان رو به رشد است اگرچه که سرعت رشد در این منطقه هم به کمترین رقم خود طی سه ماه گذشته رسیده است. مشابه این وضعیت برای صنعت استفاده‌کننده از فولاد هم اتفاق افتاده که در ماه دسامبر ۲۰۱۹ شاخص مدیران خرید صنعت استفاده‌کنندگان فولاد به ۴۹,۸ رسید که در مقایسه با ماه نوامبر همین سال که ۵۰,۷ بود، تضعیف شده که دلیل عمده افت مزبور ناشی از کاهش تقاضاهای جدید است.
- انباشت رقم بدهی عمومی آمریکا در پایان سال ۲۰۱۹ به رکورد جدید ۲۳,۲ تریلیون دلاری رسید که به معنی افزایش بیش از ۱,۲ تریلیون دلار بدهی مزبور طی فقط یک سال است. افزایش بدهی عمومی آمریکا به علت افت درآمدهای مالیاتی و افزایش مخارج فدرال است. دو گروه دموکرات و جمهوری‌خواه درصدد یافتن راهکارهایی برای کاهش رقم بدهی مزبور هستند ولی شواهد نشان می‌دهد که احتمال افزایش بیش‌تر بدهی در سال‌های پیش‌رو همچنان وجود دارد و پیش‌بینی می‌شود رقم بدهی عمومی آمریکا تا سال ۲۰۲۹ به ۲۸,۷ تریلیون دلار برسد. بدهی عمومی آمریکا تقریباً سه برابر بدهی چین (۸,۳ تریلیون دلار) است. بعد از آمریکا، بالاترین بدهی مربوط به کشور ژاپن و با رقم ۱۱,۳ تریلیون دلار است.
- برخلاف بخش صنعت، بخش خدمات آمریکا همچنان رو به بهبود است. شاخص مدیران خرید بخش خدمات آمریکا در دسامبر ۲۰۱۹ برابر با ۵۵ اعلام شد که در مقایسه با رقم ۵۳,۹ ماه نوامبر همین سال، بهبود خوبی داشته است. کسری تراز تجاری آمریکا هم در ماه نوامبر ۲۰۱۹ به کمترین رقم خود طی سه سال گذشته

رسید که علت آن افت بیشتر واردات است. کسری تراز تجاری در بخش کالا و خدمات با افت ۸,۲ درصدی به ۴۳,۱ میلیارد دلار در ماه نوامبر رسید. در ماه نوامبر ۲۰۸,۶ میلیارد دلار کالا و خدمات صادر و ۲۵۱,۷ میلیارد دلار وارد شده که در مقایسه با ماه اکتبر همین سال، صادرات ۱,۴ میلیارد دلار افزایش و واردات ۲,۵ میلیارد دلار کاهش داشته است. بیشترین افت واردات مربوط به واردات کالاهای سرمایه ای و مصرفی مانند رایانه، موبایل و لوازم خانگی است.

- طبق گزارشی از فدرال رزرو آتلانتا، برآورد شده که رشد اقتصادی امریکا در فصل پایانی سال ۲۰۱۹ حدود ۲,۳ درصد باشد که بالاتر از رشد فصل سوم همین سال (۲,۱ درصد) است. پانلی مشتمل بر ۵۳ متخصص اقتصادی در امریکا، پیش‌بینی کرده‌اند که رشد اقتصادی این کشور از رقم ۲,۳ درصد سال ۲۰۱۹ به ۱,۸ درصد در سال ۲۰۲۰ برسد. مهم‌ترین عامل در افت سرعت رشد اقتصادی امریکا به تنش‌های تجاری میان این کشور و اقتصاد چین نسبت داده شده است.

- بدنبال افزایش تنش‌ها در منطقه خاورمیانه، دولت ویتنام ارسال نیروی کار به این منطقه را متوقف کرد. بنا به اعلام وزارت کار و امور اجتماعی ویتنام، دولت در نظر دارد با هدف حفظ امنیت ویتنامی‌های در حال کار در کشورهای منطقه خاورمیانه، نسبت به انتقال و برگشت دادن آنها به این کشور اقدام کند. همچنین این وزارت از شرکتهای داخلی درگیر با این موضوع و یا در معرض قرارداد با سایر کشورهای خارجی منطقه مزبور، خواست تا به تامین امنیت نیروی کار ویتنامی توجه کنند و در صورت لزوم و به صورت منظم، اطلاع‌دهی‌های لازم را انجام دهند. بر اساس داده‌های وزارت کار ویتنام، حدود ۱۰ هزار نفر ویتنامی در کشورهای خاورمیانه، مشغول به کار هستند.

- شاخص امنیت غذایی جهانی کشور قطر در سال ۲۰۱۹، ۹ پله بهبود و به رتبه ۱۳ام جهان ارتقاء یافت. یکی از دلایل بهبود شاخص کشور قطر، تدوین و اجرای استراتژی ملی امنیت غذایی برای بازه زمانی ۲۰۱۹ الی ۲۰۲۳ است. طبق اعلام مقامات کشاورزی قطر در سال ۲۰۱۹ ده پروژه در رابطه با تولید گلخانه‌ای محصولات کشاورزی در این کشور اجرا شد که موجب تولید ۲۱ هزار تن محصول شد. در نظر است ۳۵۰۰ واحد دیگر هم در منطقه ای به وسعت ۱۱۰ هکتار در کشور قطر تحت کشت گلخانه‌ای قرار گیرد که در نهایت باعث افزایش ۱۵ درصدی محصولات کشاورزی در این کشور خواهد شد. وفق گزارش اخیر واحد اطلاعاتی اکونومیست، شاخص امنیت غذایی متشکل از سه نماگر استطاعت تامین، در دسترس بودن و کیفیت و ایمنی مواد غذایی، برای ۱۱۳ کشور در سال ۲۰۱۹، مشخص شده که رتبه اول تا سوم متعلق به سه کشور سنگاپور، ایرلند و امریکا و ضعیف‌ترین رتبه‌ها متعلق به کشورهای ونزوئلا، بروندي و یمن است. در این گزارش، رقمی برای ایران درج نشده است.